

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

- Ποιος από τους επόμενους δεσμούς απαιτεί μεγαλύτερο ποσό ενέργειας για τη διάσπασή του (δίνονται: ${}^9\text{F}$, ${}^{17}\text{Cl}$, ${}^{35}\text{Br}$, ${}^{53}\text{I}$);
 i. C – F   ii. C – Cl   iii. C – Br   iv. C – I
- Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως σωστές ή λανθασμένες.
 i. Όταν ο ατομικός αριθμός ενός ατόμου είναι άρτιος, τότε το άτομο αυτό δεν είναι παραμαγνητικό.
 ii. Κατά την ογκομέτρηση ασθενούς οξέος με ασθενή βάση, στο ισοδύναμο σημείο ισχύει: $\text{pH} = 7$ ($\theta = 25^\circ\text{C}$).
 iii. Η κατανομή των μονομερών σε ένα συμπολυμερές είναι πάντα τυχαία.
 iv. Στις ενώσεις $\text{CH}_2 = \text{CH}_2$ και BCl_3 , τα άτομα ${}^6\text{C}$ και το άτομο ${}^5\text{B}$ χρησιμοποιούν ίδιο τύπο υβριδικών τροχιακών.
 v. Η Ei_1 του ${}_{10}\text{Ne}$ έχει ίδια τιμή με την Ei_2 του ${}_{11}\text{Na}$.
- Να συμπληρώσετε (αντιδρώντα, προϊόντα και συντελεστές) τις παρακάτω χημικές εξισώσεις:
 α. $\text{HCOONa} + \text{KMnO}_4 + \text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow \dots\dots\dots$
 β. $\dots\dots\dots + \dots\dots\dots \rightarrow \text{CH}_3\underset{\text{Cl}}{\text{C}}\text{HCH}_3 + \dots\dots\dots \uparrow + \text{HCl} \uparrow$
 γ. $\text{CH} \equiv \text{CH} + \text{CuCl} + \text{NH}_3 \rightarrow \dots\dots\dots \downarrow + \dots\dots\dots$
 δ. $\dots\dots\dots + \dots\dots\dots \xrightarrow{+\text{H}_2\text{O}} \text{CH}_3\text{CH}_2\underset{\text{OH}}{\text{C}}\text{CH}_2\text{CH}_3 + \text{Mg}(\text{OH})\text{Br}$
- Διαθέτουμε τα υδατικά διαλύματα HBr (Δ_1) και CH_3NH_2 (Δ_2) ίδιας συγκέντρωσης.
 α. Με ποια αναλογία όγκων πρέπει να αναμειξουμε τα δύο διαλύματα, ώστε να προκύψει ρυθμιστικό διάλυμα μέγιστης ρυθμιστικής ικανότητας;
 β. Να εξηγήσετε πώς θα μεταβληθεί το pH του ρυθμιστικού διαλύματος αν:
 i. αραιωθεί με 100mL H_2O .
 ii. προστεθεί σ' αυτό μικρή ποσότητα ισχυρού οξέος ή ισχυρής βάσης ($V = \text{σταθερός}$).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

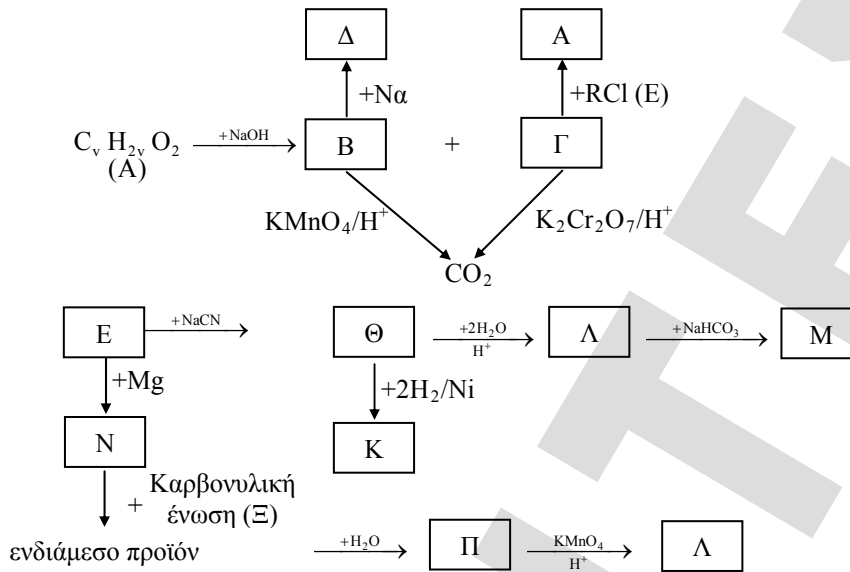
- $\rightarrow$ i.   2. i. $\rightarrow$ Λ,   ii. $\rightarrow$ Λ,   iii. $\rightarrow$ Λ,   iv. $\rightarrow$ Σ,   v. $\rightarrow$ Λ
- α. $10\text{HCOONa} + 4\text{KMnO}_4 + 11\text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow 10\text{CO}_2 + 4\text{MnSO}_4 + 2\text{K}_2\text{SO}_4 + 5\text{Na}_2\text{SO}_4 + 16\text{H}_2\text{O}$
 β. $\text{CH}_3\underset{\text{OH}}{\text{C}}\text{HCH}_3 + \text{SOCl}_2 \rightarrow \text{CH}_3\underset{\text{Cl}}{\text{C}}\text{HCH}_3 + \text{SO}_2 \uparrow + \text{HCl} \uparrow$
 γ. $\text{CH} \equiv \text{CH} + 2\text{CuCl} + 2\text{NH}_3 \rightarrow \text{CuC} \equiv \text{CCu} \downarrow + 2\text{NH}_4\text{Cl}$
 δ. $\text{CH}_3\text{CH}_2\underset{\text{O}}{\parallel}\text{CCH}_2\text{CH}_3 + \text{CH}_3\text{CH}_2\text{MgBr} \rightarrow \text{CH}_3\underset{\text{OMgBr}}{\text{C}}\text{CH}_2\text{CH}_3 \xrightarrow{+\text{H}_2\text{O}} \text{CH}_3\underset{\text{OH}}{\text{C}}\text{CH}_2\text{CH}_3 + \text{Mg}(\text{OH})\text{Br}$
- α. Πραγματοποιείται η αντίδραση: $\text{CH}_3\text{NH}_2 + \text{HBr} \rightarrow \text{CH}_3\text{NH}_3\text{Br}$
 Για να προκύψει ρυθμιστικό διάλυμα με μέγιστη ρυθμιστική ικανότητα θα πρέπει να περισσέψει CH_3NH_2 , έτσι ώστε $C_\alpha = C_\beta$ (όπου $C_\alpha = [\text{CH}_3\text{NH}_3^+]$ και $C_\beta = [\text{CH}_3\text{NH}_2]$). Άρα:

mol	$\text{CH}_3\text{NH}_2 + \text{HBr} \rightarrow \text{CH}_3\text{NH}_3\text{Br}$
Αρχ.	$\text{CV}_2 \quad \text{CV}_1 \quad -$
Τελ.	$\text{C}(\text{V}_2 - \text{V}_1) \quad - \quad \text{CV}_1$

 Άρα: $C_\beta = C_\alpha \Rightarrow \frac{\text{C} \cdot (\text{V}_2 - \text{V}_1)}{\text{V}_1 + \text{V}_2} = \frac{\text{CV}_1}{\text{V}_1 + \text{V}_2} \Rightarrow \text{V}_2 = 2\text{V}_1 \Rightarrow \frac{\text{V}_1}{\text{V}_2} = \frac{1}{2}$
 β. i. Η αραιώση δεν προκαλεί μεταβολή στην τιμή pH του διαλύματος, καθώς τα C_α , C_β μεταβάλλονται με τον ίδιο τρόπο, άρα το πηλίκο $\frac{C_\alpha}{C_\beta} = \text{σταθερό}$. (Με την προϋπόθεση ότι με την αραιώση οι συγκεντρώσεις των συστατικών του ρυθμιστικού είναι $\text{C} > 10^{-3}\text{M}$ και από εξίσωση Hendersson – Hasselbalch: $\text{pH} = \text{pK}_a + \log \frac{\text{C}_\alpha}{\text{C}_\beta} = \text{σταθερό}$)
 ii. Η προσθήκη μικρής ποσότητας ισχυρού οξέος θα αυξήσει (έστω και ελάχιστα) την $[\text{H}_3\text{O}^+]$, άρα το pH του διαλύματος θα μειωθεί (το αντίστροφο ισχύει κατά την προσθήκη μικρής ποσότητας βάσης).

ΑΣΚΗΣΗ

Δίνονται τα παρακάτω διαγράμματα χημικών μετατροπών:

1. Να βρεθούν οι συντακτικοί τύποι των οργανικών ενώσεων Α και Β.
2. 9,2g της ένωσης Π προστίθενται σε περίσσεια διαλύματος I₂ σε NaOH. Να βρεθεί η μάζα του ιζήματος που σχηματίζεται.
3. Σε δοχείο όγκου V προστίθενται ισομοριακές ποσότητες των υγρών Λ και Π, (παρουσία οξέος) οπότε πραγματοποιείται αντίδραση με απόδοση 60%. Να βρεθεί η σταθερά K_C της χημικής ισορροπίας.

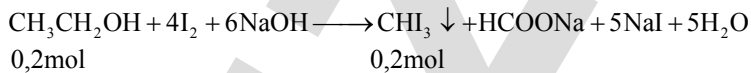
Δίνονται:

- Ar_H = 1, Ar_C = 12, Ar_O = 16 και Ar_I = 127
- όλα τα σώματα που συμμετέχουν στην χημική ισορροπία της αντίδρασης μεταξύ Λ και Π είναι υγρά.

ΛΥΣΗ

1. A: HCOOCH₃   B: CH₃OH   Γ: HCOONa   Δ: CH₃ONa
 E: CH₃Cl   Θ: CH₃CN   Λ: CH₃COOH   M: CH₃COONa
 K: CH₃CH₂NH₂   N: CH₃MgCl   Ξ: CH₂=O   Π: CH₃CH₂OH

$$2. n_{\Pi} = \frac{m}{M_r} = \frac{9,2}{46} = 0,2 \text{ mol}$$

$$0,2 \text{ mol} \qquad \qquad \qquad 0,2 \text{ mol}$$

$$\text{Άρα: } m_{CHI_3} = 0,2 \cdot 394 = 78,8 \text{ g}$$

3.

mol	$CH_3COOH + CH_3OH \xrightleftharpoons{H^+} CH_3COOCH_3 + H_2O$			
αρχ.	n	n	-	-
αντ/παρ.	-x	-x	x	x
XI	n-x	n-x	x	x

$$\alpha = 0,6 \Rightarrow \frac{x}{n} = 0,6 \Rightarrow x = 0,6n \quad \neg$$

$$K_C = \frac{\frac{x^2}{V^2}}{(n-x)^2} = \left(\frac{x}{n-x} \right)^2 = \left(\frac{0,64}{0,44} \right)^2 = 2,25$$

Επιμέλεια

Τσικαλός Γιάννης • Κυριακάκης Μιχάλης

εκπαιδευτικός οργανισμός

ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ